Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0417U006111

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 20-12-2017

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Герасименко Оксана Володимирівна

2. Gerasymenko Oksana Volodymyrivna

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 13.00.01

Назва наукової спеціальності: Загальна педагогіка та історія педагогіки

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 19-12-2017

Спеціальність за освітою: Біологія та географія

Місце роботи здобувача: Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини

Код за ЄДРПОУ: 02125639

Місцезнаходження: вул. Садова,2, м. Умань, Уманський р-н., Черкаська обл., 20300, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 74.053.01

Повне найменування юридичної особи: Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини

Код за ЄДРПОУ: 02125639

Місцезнаходження: вул. Садова,2, м. Умань, Уманський р-н., Черкаська обл., 20300, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини

Код за ЄДРПОУ: 02125639

Місцезнаходження: вул. Садова,2, м. Умань, Уманський р-н., Черкаська обл., 20300, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 14.09.03

Тема дисертації:

1. Організаційно-педагогічні засади діяльності попечительських рад у навчальних закладах України (XIX – початок XX століття).

2. Organizational and pedagogical principles of the activity of boards of trustees in educational institutions of Ukraine (19th – beginning of 20th century).

Реферат/анотація:

1. Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук (доктора філософії) зі спеціальності 13.00.01 – загальна педагогіка та історія педагогіки. – Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини. Умань, 2017. Окреслено історіографію проблеми, джерельну базу, уточнено ключові поняття дослідження. Уведено до наукового обігу невідомі та маловідомі архівні документи, визначено і розкрито організаційно-правову, навчальну діяльність попечительських рад у XIX столітті, діяльність тимчасової попечительської ради Київського навчального округу в 1917 році, окремі факти та положення, що розширюють уявлення про діяльність попечительських рад у навчальних закладах на території України в XIX – на початку XX століття. У дисертації охарактеризовано теоретичні засади діяльності

попечительських рад у XIX – на початку XX століття, проаналізовано нормативно-правове забезпечення їх діяльності у освітніх закладах України, розкрито організацію, зміст та напрями діяльності попечительських рад у середніх навчальних закладах України (XIX – початок XX століття) та визначено перспективи використання позитивного досвіду їх функціонування у сучасних освітніх закладах України. З допомогою комплексу методів (загальнонаукового, конкретно-наукового, конструктивно-генетичного, порівняльного, історико-системного, проблемно-тематичного, хронологічного) вперше у вітчизняній історії педагогіки виявлено і розкрито організаційно-педагогічні засади діяльності попечительських рад у навчальних закладах України (XIX – на початку XX століття) та передумови створення інституту попечительства; уточнено сутність та зміст понять «попечитель», «попечитель навчального округу», «попечитель гімназії (або прогімназії)», «попечительства шкільні», «піклувальник», «попечительська рада», «організаційно-педагогічні засади діяльності попечительських рад». На основі різних підходів до трактування сутності освітніх реформ (Л. Березівська) у дослідженні керуємося таким визначенням організаційно-педагогічних засад діяльності попечительських рад: у широкому розумінні як процес здійснення різних за масштабністю та характером перетворень системи шкільної освіти в цілому або окремих її складових, ініційованих та поширюваних як «згори вниз» (урядовий рівень), так і «знизу вгору» (громадсько-педагогічний рівень) у контексті взаємозалежних зовнішніх (суспільно-політичних, соціально-економічних) та внутрішніх (педагогічних) чинників на процесуальному (організаційному) і змістовому (педагогічному) рівнях; у вузькому розумінні – неперервний потік різномасштабних змін системи шкільної освіти у складі державної освітньої політики, закріплених на законодавчо-адміністративному рівні. Установлено, що впродовж досліджуваного періоду попечительство набуло чіткої системи саме завдяки ґрунтовній нормативно-правовій базі, що визначала принципи державно-громадського контролю діяльності середніх навчальних закладів, а саме: децентралізацію, заохочення громадської ініціативи в реформуванні освіти, надання освітнім закладам та педагогічним колективам певної самостійності та автономності в навчальному процесі, доборі професійних кадрів, єдності в управлінні освітою. Розглянуто і проаналізовано основні форми діяльності попечительських рад у закладах загальної середньої освіти, які були спрямовані на соціальний захист і матеріальну підтримку їх вихованців: створення пансіонів, призначення державних стипендій, звільнення від плати за навчання та видача одноразової грошової допомоги; створення попечительств як товариств допомоги бідним вихованцям. Зауважено, що в радянський період реалії «попечитель», «попечительство», «попечительська рада» зникли, а на сучасному етапі – відродилися у вигляді піклувальних рад. Однак сьогодні діяльність таких органів громадсько-державного управління навчальними закладами ще не усвідомлена в суспільстві. Спроби відродження попечительства відображають усвідомлену суспільством і державою потребу у створенні громадських механізмів підтримки загальноосвітньої школи.

2. Theoretical principles of the activity of boards of trustees in the 19th and the beginning of the 20th century were described in the thesis; normative and legal support of the activity of boards of trustees in educational institutions of Ukraine was analyzed; organization, content and spheres of the activity of boards of trustees in secondary educational establishments of Ukraine (the 19th and the beginning of the 20th century) were revealed; and prospects of positive experience usage of boards of trustees in modern educational institutions of Ukraine were determined. Organizational and pedagogical principles of the activity of boards of trustees in educational institutions of Ukraine (the 19th and the beginning of the 20th century) and grounds for formation of a trusteeship institution were found out and revealed; essence and content of the concepts of «a trustee», «a trustee of the educational district», «a trustee of the gymnasium (or progymnasium)», «school trusteeship», «a carer», «a board of trustees», «organizational and pedagogical principles of the activity of boards of trustees» were specified for the first time in the national history of pedagogy with the help of a complex of complementary methods (general scientific, specific scientific, constructive genetic, comparative, historical systemic, problem thematic, chronological). On the basis of the different going near interpretation of essence of educational reforms (L. Berezivska) in research follow such determination organizationally pedagogical principles of activity of trustees : in the wide understanding both a process of realization of different is after a scale and character of transformations of the system of school education on the whole or its separate constituents, initiator and expandable as «from

above downward» (governmental level), and «from below upwards» (public-pedagogical level) in the context of interdependent external. It was established that during the analyzed period «trusteeship» acquired a clear system precisely due to a thorough normative and legal base that defined the principles of state and public control over the activity of secondary educational institutions, namely: decentralization, encouragement of public initiative in education reforming, providing of a certain independence and autonomy in educational process, selection of professional staff, unity in education management to educational institutions and pedagogical associations,. The main forms of the activity of boards of trustees in secondary educational establishments aimed at social protection and financial support of the students of secondary schools: building of boarding houses, appointing of state scholarships, exemption from tuition fees and providing of one-time financial aids; creation of trusteeship as societies to help poor students were considered and analyzed. Unknown and not popular archival documents were introduced to scientific circulation; organizational and legal, educational activity of boards of trustees in the 19th century, activity of a temporary board of trustees of Kyiv educational district in 1917, and certain facts and provisions that broaden the notion on the activity of boards of trustees in educational institutions on the territory of Ukraine in the 19th and at the beginning of 20th century were determined and revealed. It is noted that such realities as «a trustee», «trusteeship», «a board of trustees» disappeared in the Soviet period but they revived in the form of caring councils at present stage. However, nowadays the activity of such bodies of public and state management of educational institutions has not understood in the society yet. Attempts to revive «trusteeship» have reflected the need perceived by society and state to create public mechanisms for supporting a secondary school.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бондаренко Галина Василівна
2. Bondarenko Halina Vasylivna

Кваліфікація: к. пед. н., 13.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Осадчий Іван Григорович
2. Osadchuy Ivan Hruhorivuch

Кваліфікація: д. пед. н., 13.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Окольнича Тетяна Володимирівна
2. Okolnycha Tetyana Volodymyrivna

Кваліфікація: к. пед. н., 13.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Безлюдний Олександр Іванович
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Безлюдний Олександр Іванович
Відповідальний за підготовку облікових документів	
Реєстратор	
Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності	Юрченко Т.А.